

سنجش و ارزیابی در مشاوره خانواده و ازدواج

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

پیشنیاز: مشاوره خانواده دوره کارشناسی و آزمونهای ۱ و ۲.

هدف: شناخت انواع و نحوه کاربرد ابزارهای سنجش خانواده و ازدواج، ۲.

آماده سازی و اعتباریابی ابزارهای سنجش خانواده و ازدواج.

سرفصل درس: بخش یک

توصیف ابزارهای سنجش خانواده شامل دو موضوع (۱) سنجش خانواده و ازدواج به منظور تشخیص و درمان، (۲) سنجش به منظور پژوهش در خانواده و ازدواج. معرفی ابزارهای متعدد سنجش خانواده بر اساس طبقات سه گانه (الف) نوع، (ب) محتوا، (ج) آماج ابزار:

الف. نوع ابزارها: شامل آزمونهای نوشتاری مانند پرسشنامه‌ها و مقیاسهای درجه بندی، روشهای مشاهده‌ای، مصاحبه‌ها، نقاشی‌های کودکان، شجره نگار.

ب. محتوای ابزارها مربوط به (۱) والدین، (۲) روابط زناشویی، (۳) تعامل خانواده، (۴) نقشها، (۵) عشق، (۶) قدرت، (۷) ارتباط، (۸) کارآیی خانواده، (۹) ارزشهای خانواده، (۱۰) طلاق و متارکه، (۱۱) شبکه خویشاوندی، (۱۲) روابط ولی-فرزندی، (۱۳) FAD

ج. آماج ابزارها: شامل بررسی منظومه‌ها و زیر منظومه‌های خانواده، مانند خانواده هسته‌ای، زیر منظومه‌های ولی - فرزندی، روابط زن و شوهر، خانواده گسترده، روابط متقابل فرزندان، رابطه با بیرون خانواده.

معرفی مهمترین و کاربردی‌ترین ابزارهای سنجش خانواده و ازدواج از جمله مدل مک مستر، مدل فرایند، مدل ساختاری، طرحواره سه محوری، مدل چند وجهی، مدل بیورز

Enrich, Faces, circumplex Model, Beavers

کار عملی (بخش ۲):

فعال کردن دانشجویان در این زمینه‌ها: (۱) تهیه و ساخت یک آزمون، پرسشنامه یا مقیاس، (۲) ترجمه یکی از ابزارهای شناخته شده خانواده، (۳) جمع آوری تحقیقات انجام شده و ابزارهای بکارگرفته شده در ایران و کم و کیف آنها از نظر اعتبار و روایی و غیره، (۴) اجرای آزمون روی نمونه‌های واقعی و تحلیل نتایج و تهیه گزارش آن.

منابع:

۱ - DSM - IV → بخش روابط و اختلالات خانواده

۲. معیارهای سنجش خانواده ازدواج. تألیف دکتر باقر ثنائی‌ذاکر. تهران: انتشارات بعثت، ۱۳۷۹

2 - Roman, M. d Bauman G. Intraction Testing: A progress Report on The development of a Technique for the Assessment of Family Interaction and Decision Making. NIMH Grant progress Report, 1986 E.E.Filsinger + R.A Cewis. (1981).

3 - *Assessing marriage*. Beverly Hills. CA: sage.

4 - D.H.Olsen. etal. (1985) *family inventories*.

st.Paul. MN: Department of family social sciences, of Minnesota.

